

φόρο, ο δὲ Λουδοβίκος 14ος διέταξε νὰ συνοδεύσουν γιὰ λόγους... ἀσφαλείας, τὰ φορτία τῶν στρεϊδιῶν ποὺ μετεφέροντο στὸ Παρίσι, πολυάριθμοι ἀστυνομικοί.

Ἡ σημερινὴ κυβερνήσεις, ὅμως, θεωροῦν τὰ στρεϊδία ὡς εἶδος πολυτελείας καὶ ἐπιβάλλουν βαρυτάτους φόρους σ' αὐτά.

* * *

Τὰ στρεϊδία εἶνε ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ὠφέλιμα. Πρὸ εἰκοσιπέντε χρόνων, ὡστόσο, μερικοὶ γιατροὶ — οἱ ἴδιοι, χωρὶς ἄλλο ποὺ εἶχαν ἐκστρατεύσει ἐκείνη τὴν ἐποχὴ ἐναντίον τοῦ κρασιοῦ — προσπάθησαν νὰ τὰ δυσφημήσουν.

Μὰ οἱ σύγχρονοι ἐπιστήμονες ἀποκατάστησαν τὴν... ὑπόληψιν τῶν στρεϊδιῶν. Τὸ στρεϊδί εἶνε πάντοτε ὑγιεινόν, φτάνει μόνο νὰ διατηρηθῆται σὲ καθαρὰ μέρη. Ἐχει ὄχι μόνο τροφὴ νόστιμη, ἀλλὰ καὶ χρησιμωτάτη γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Ἡ θεραπευτικὴ του ἰδιότης εἶνε ἀναμφισβήτητες.

Ὁ Μπαϊρχάδε, ὁ περιφημὸς Ὁλλανδὸς γιατρὸς καὶ ἄλλοι διακεκριμένοι ἐπιστήμονες, θεβαιώνουν ὅτι ἐπέτυχαν μὲ τὰ στρεϊδία ἀνέλπιστα, σχεδὸν θαυμαστά, ἀποτελέσματα, σὲ περιπτώσεις πνευμονικῆς φυματίωσης.

Δὲν εἶνε δὲ καθόλου καταπληκτικὸ αὐτὸ γιὰ τὸ στρεϊδί ποὺ ζῆ σ' ἓνα περιβάλλον γεμάτο ἰώδιο, ἀποθηκεύει, τρόπον τινά, τὸ πολύτιμο γιὰ τὴν ὑγεία αὐτὸ στοιχεῖο, τὸ ὁποῖον ὡς γνωστόν, εἶν' ἓνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα συστατικὰ τοῦ μουρουνόλαδου.

Δώδεκα στρεϊδία, λέει ἓνας ἀπὸ τοὺς γιατροὺς αὐτοὺς, ἀξίζουν ὅσο κι' ἓξ κουτάλιες μουρουνόλαδου!

Ἐπίσης τὸ νερὸ ποὺ ἔχουν μέσα τὰ στρεϊδία καὶ τὸ ὁποῖο δὲν εἶνε θαλάσσιο νερὸ, μὰ ὑγρὸ ποὺ τὸ βγάζει τὸ στρεϊδί τὸ ἴδιο, συνιστᾶται ὡς μοναδικὸ «διαλυτικόν».

Ὁ δόκτωρ Μποντὲν τὸ χρησιμοποιοῖ μ' ἐπιτυχία σὲ περιπτώσεις ἐμφράξεως τοῦ πύλωρου καὶ σὲ ἄλλες στομαχικὲς παθήσεις ἐπιβάλλοντας στοὺς ἀσθενεῖς του νὰ ρουφᾶνε κάθε πρωὶ πέντε-ἕξ κουτάλια ἀπ' αὐτό.

Γιὰ νὰ λάβετε μιὰ ἰδέα τῆς σημερινῆς καταναλώσεως τῶν στρεϊδιῶν, ἀρκεῖ νὰ σᾶς ποῦμε ὅτι κατὰ τὰ τελευταῖα Χριστούγεννα, οἱ Παρισινοὶ ἔφαγαν περισσότερα ἀπὸ δέκα ἑκατομμύρια στρεϊδία!

* * *

Ἐπὶ τὸν ἕνα σωρὸ ἀνέκδοτα σχετικὰ μὲ τὴν ἱστορία τῶν στρεϊδιῶν. Γιὰ νὰ τελειώσουμε θὰ σᾶς ἀναφέρουμε ἐδῶ τὸ πιὸ νόστιμό ἀπ' αὐτά:

Ὅπως εἶνε γνωστό, πρὸ ἑκατὸ ἀκόμα χρόνων ὑφίστατο ἡ δουλεία στὴ Ρωσία. Λοιπὸν ἐκείνη τὴν ἐποχὴ, ζοῦσε στὴ Ριγα εἷς εἰς ἕμπορος πάμπλουτος, ὀνομαζόμενος Σαλουσίν, ὁ ὁποῖος παρ' ὅλα τὰ πλοῦτη του ἦταν δούλος τοῦ κόμητος Σερεμετιέφ.

Τοῦ κάκου ὅμως εἶχε προσφέρει στὸν κύριο του περισσότερα ἀπὸ ἑκατὸ χιλιάδες ρούβλια γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν του. Ὁ εὐγενὴς κόμης δὲν δεχοτανε τίποτε...

Δυὸ φορές ὁ πλούσιος ἕμπορος εἶχε κάνει διαθήματα στὸν κύριό του γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσίν του, μὰ καὶ τίς δυὸ φορές εἶχε ἀποτύχει. Θέλησε νὰ κἀν καὶ μιὰ τρίτη ἀπόπειρα καὶ, καθὼς ξεκίνησε γιὰ τὸ μέγαρο τοῦ κυρίου του μὲ τίς τσέπες γεμάτες χρυσᾶφι, εἶχε τὴν ἐμπνευσί νὰ πάρη μαζὺ του κι' ἓνα βαρελάκι γεμάτο ἐκλεκτὰ καὶ φρέσκα στρεϊδία γιὰ νὰ τοῦ τὰ προσφέρῃ.

Τὴν ὥρα λοιπὸν ποὺ ἔφθασε στὸ μέγαρο τοῦ κυρίου του, ἐκεῖνος ἔδινε μὲγάλου γεῦμα στοὺς φίλους του. Κάθε εἶδους φαγητὸ ὑπῆρχε ἐκεῖ καὶ μόνο τὰ στρεϊδία, τὰ ὁποῖα ὁ οἰκοδεσπότης εἶχε παραγγεῖλει δὲν εἶχαν φτάσει ἀκόμα.

Καθὼς λοιπὸν ὁ κόμης εἶδε τὸν πλούσιο ἕμπορο νὰ μπαίνει μέσα, φώναξε:

— Ἀ! νὰ πάλι ὁ Σαλουσίν! Θάρχεται πάλι γιὰ νὰ μὲ παρακαλέσῃ νὰ τοῦ χαρίσω τὴν ἐλευθερία του...

Καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν Σαλουσίν, πρόσθεσε:

— Ναι, ναί... ἔξέρω, ἀγαπητέ μου... Θὰ μοῦ προσφέρῃς πάλι ἑκατὸ ἢ διακόσιες χιλιάδες ρούβλια... Τί νὰ τὰ κάνω ὅμως;... Χρήματα ἔχω ἀρκετά... Ἄν μπορούσες νὰ μοῦ βρῆς στρεϊδία, θὰ σοῦ χάριζα εὐχαρίστως τὴν ἐλευθερία σου.

— Ἰδοὺ τα! εἶπε ὁ ἕμπορος παρουσιάζοντας τὸ βαρελάκι του.

Ὁ κόμης κράτησε ἀμέσως τὸν λόγο του κ' ὑπέγραψε τὴν πράξιν τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ δούλου του ἐπάνω στὸ ἴδιο τὸ βαρελάκι μὲ τὰ στρεϊδία. Ἐπειτα, ἀποκαλώντας τὸν πρῶτον δούλου του «κύριον» καὶ μιλῶντας του στὸν πληθυντικόν, ἐπρόσθεσε:

— Καὶ τώρα, κύριε Σαλουσίν, εὐαρεστηθῆτε νὰ καθῆσθε στὸ τραπέζι καὶ νὰ φάτε μαζὺ μας...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Οἱ φίλοι τῶν δυστυχῶν ἡμερῶν εἶνε οἱ καλύτερα διαλεγμένοι ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἀποκτήσαμε σ' εὐτυχεῖς στιγμὲς.

* * *

Τὰ πιστότερα τεκμήρια τῆς ἀγνῆς φιλίας, εἶνε αἱ πράξεις καὶ ὄχι τὰ λόγια.

* * *

Τὸ χρέμα δὲν πρέπει οὔτε νὰ τὸ ὑπερτιμᾶς, οὔτε νὰ τὸ περιφρονῆς. Μὴ λησμονῆς ποτέ, ὅτι εἶνε ὡς ὑπῆρέτης μὲν θαυμάσιος, ὡς δεσπότης δὲ τυραννικώτατος.

ΑΠΟ ΤΟ «ΓΚΙΟΥΛΙΣΤΑΝ» ΤΟΥ ΣΑΑΝΤΗ

ΕΧΘΡΟΙ ΚΑΙ ΦΙΛΟΙ

Γιὰ τὸν κακὸν τὸν ἄνθρωπο μὴν ἔχεις καλωσύνη, καὶ χάλασέ τον, σὰν μπορῆς μὲ τὸ δικό σου χέρι. Γιατί ἂν φανῆς ἀδιάφορος κι' ἂν στὴ ζωὴ ἀπομείνῃ, μικρὴ ἢ μεγάλη συμφορὰ μιὰ μέρα θὰ σοῦ φέρῃ.

Κι' ἀκόμη ἂν μπρὸς στὴν πόρτα σου θὰ σκύψῃ τὸ κεφάλι καὶ μπρουμουτίση ἐμπρὸς σου, νὰ πάρῃ τὸ κεφάλι σου θὰ συλλογιέται πάλι, καὶ πρὶν τὸ κάμῃ, σώσου.

Καὶ ὄχι εὐσπλαχνία καὶ καρδιά καὶ ὄχι συχώριον σοῦ εἶπα! μὰ φύλαγέ τον μὲ τὸ νοῦ καὶ κύττα μὲ τὸ μάτι καὶ σὰν τὸν βρῆς τὸν ἄνομο σὲ κἀνα μονοπάτι, ρίχ' του γερά καὶ χτύπα!

Νὰ μὴν περηφανεύεσαι γιὰ τὴν παλληκαριά σου, σὰν δῆς μπροστά σου τὸν ἐχθρὸν σκυφτὸ καὶ νικημένο. Στὸ κάθε του πουκάμισο κι' ἓνα ἄνθρωπο φαντάσου καὶ μέσ' στὸ κάθε κόκκαλο θὰ βρῆς μυαλὸ κρυμμένο...

Πήγαινε, κάθου ξένοιαστος μὲ τοὺς δικούς σου πέρα, σὰν δῆς πὼς μαλλιοπιάνονται στ' ἀπόμακρα οἱ ἐχθροὶ σου, μ' ἂν βλέπῃς πὼς μονοιάζουνε, στιγμὴ μὴ χασομέρα, μόν' τρέξε μέσ' στὸ κάστρο σου κι' ἀκόναε τὸ σπαθὶ σου.

Μὴ λές σὲ φίλο σου ὅλα σου τὰ μυστικά· ποιὸς ξέρει ἂν κάποια μέρα, σὰν ἐχθρὸς, δὲν σοῦ σηκώσῃ χέρι!

Τὸ πιὸ κρυφὸ σου μυστικὸ κράτα γερά στὰ βάθῃ, μὴν τύχη κι' ὁ πιὸ τίμιος ἀκόμη καὶ τὸ μάθη. Γιατί, ὅσο νᾶνε γκαροϊακός, δὲ θᾶχῃ κι' ἐννοια τόση, σὰν τὴ δικὴ σου τὴν καρδιά νὰ μὴ σὲ καταδώσῃ.

Νὰ μὴ φοβᾶσαι τὸν ἐχθρὸν, ποὺ ἀντίκρυνά σου πάει, κι' ὄρμᾶ νὰ σοῦ τὴν δώσῃ.

Νὰ φοβηθῆς τὸ φίλο σου, ποῦρχειται πλαί-πλάι μ' ἓνα κρυφὸ χαμόγελο, κρυφὰ νὰ σὲ προδώσῃ.

Χίλιους σου φίλους πιὸ καλὰ νὰ χωρισθῆς μὲ πόνο, παρὰ νὰ ἴδουν τὰ μάτια σου κι' ἓναν ἐχθρὸν σου μόνο.

Ἐκεῖνος, ποὺ μὲ τοὺς ἐχθροὺς τῶν φίλων του τὰ φτιάκει, μὲ τοὺς καλοὺς τοὺς φίλους του μαλώνει καὶ τοὺς χάνει.

Μικροῦ σου ἐχθροῦ μὴ δέχεσαι τὰ φιλικὰ σημάδια, γιατί λογιάζει μὲ τὸ νοῦ πιὸ δυνατὸς νὰ γίνῃ κι' ἂν σ' ἓνα φίλο δὲν μπορῆς νὰ βρῆς ἐμπιστοσύνη, πιὸ λίγη ἀκόμη θενὰ βρῆς σ' ἐνὸς ἐχθροῦ τὰ χάδια κι' ὁποῖος ἀδύναμον ἐχθρὸν σωστά δὲ λογαριάζει, μ' ὁποῖον ἀφήνει ἀχνὴ φωτιά, ποὺ θενὰ ἀνάψῃ, μοιάζει...

Τὰ κομματάκια τὰ μικρὰ φτεῖνουν θουνὰ μὲγάλια κι' ἀπλώνει λίμνη τὸ νερὸ, ποὺ πέφτει στάλα-στάλα. Ἔτσι κι' ὅπ' ἔχει ἀδύναμο καὶ ἀνήμπορο τὸ χέρι, μικρὰ πετράδια γιὰ καιρὸ μαζεύει ἀγάλι-ἀγάλι, ὡς ποὺ νὰ βρῆ τὴν πιὸ καλὴ στιγμὴ ποὺ τοῦ συμφέρει, νὰ ρίξῃ τὸ πετρόβουνο στοῦ ἐχθροῦ του τὸ κεφάλι.

Σὰν βλέπεις ἄνθρωπο ἄσημο ποὺ τὸν βοηθάει ἡ τύχη, ὑπομονέψου φρόνιμα κι' ἐνάτια μὴν τὰ πᾶς. Μιὰ ποὺ δὲν ἔχεις κοφτερό, σὰν τοῦ θεριοῦ τὸ νύχι, μ' ἄγρια θεριά μὴν πιάνεσαι, ἂν τὴ ζωὴ ἀγαπᾶς.

Σὰν πολεμᾶς μ' ἐχθρὸν τρανόν, πῶχει ἀτσαλένιο χέρι, ἢ κλειδωσῆ σου ἢ σκεπαστὴ μ' ἀσημι θὰ ὑποφέρῃ. Φυλάξου ὡς ὅτου ἡ τύχη σου τὰ χέρια του νὰ δέσῃ, καὶ ρίξου κατ' ἐπάνω του καὶ ρήμαχ' τον νὰ πέσῃ.

Μὴν ἀγοράζῃς φέματα τοῦ ἐχθροῦ σου, ἀπὸ τὰ χεῖλια, καὶ μὴν ἀκούς τὰ ἐγκώμια τοῦ κόλακα τὰ χίλια. Ἐκεῖνος μὲ τὸ πλάνημα τὸ δίχτυ του σοῦ στήνει, κι' αὐτὸς γιὰ τὸ συμφέρον του τὸν ἔπαινο σοῦ δίνει. Καὶ μοιάζει ὁ κουτεντὸς προβιά κι' ὁ ἔπαινος ἀγέρα: αὐτὸς φουσᾶ μὲ δύναμι, κι' αὐτὴ φουσκώνει ὡς πέρα...

Φυλάξου ἀπὸ τὴ συμβουλή τοῦ ἐχθροῦ σου· θάρθῃ μέρα ποὺ θὰ χτυπᾶς στὸ γόνατο τὸ χέρι ἀπὸ γινάτι κι' ὅταν σοῦ δείχνει ὀλόγισα μπροστά σου στράτα ὡς πέρα, γύρνα καὶ πάρε γλήγορα τὸ πρῶτο μονοπάτι.

Μὴ συμπονᾶς ποτέ σου ἐχθρὸν, ποὺ θὰ τὸν δῆς νὰ πέσῃ, γιατί, ἂν θὰ πέσῃς, ξέρε το πὼς δὲ θὰ σὲ πονέσῃ.

Ἐποῖος λυπᾶται καὶ πονᾶ τ' ἀγριόδοστο τσακάλι, στ' ἄκακο ἀρνάκι ἀστόχαστα κάνει ἀδικία μεγάλη.

Μετάφρ. ΜΙΧ. ΔΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ